

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 16. De Deposito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

TITULUS XVI.

De Deposito.

1. Depositi unde dicatur, & quid significet.
2. Definitio.
3. Depositarius teneri de dolo regulariter.
4. Actiones depositi directa & contraria.

Precarium & Commodatum diximus esse contractus, qui sunt gratia recipientis sequitur Depositi, quod sit gratia concedentis.

Depositi, inquit Juriscons. in lib. 1. D. hoc in est, quod custodiendum alicui datum est. Dicitur ex eo, quod ponitur; prepositio enim arguit Depositi, ut ostendat totum fidei ejus esse commissum, quod ad custodiam rei pertinet. Sed ibi sumit Junse. Depositi pro ipsa re deposita, hic autem illud sumitur pro contractu.

2. Depositi igitur est contractus, reinitus, quo aliquid alicui custodiendum datur. Traditur, nulla mercede data aut promissa. Ideoque cum in deposito res alicui tantum ad custodiam datur, si depositarius ea utatur, actione & depositi & furti tenebitur; nisi pactus sit cum deponente, ut uti possit, l. Si factum 33. D. Depositi: & deponens rem poterit eam repetere a depositario, quancumque habuerit: aded ut exceptioni compensationis adversus deponentem aut deductioni locus non sit, l. ult. C. De compensat. c. 2. hoc est, ne contractus, qui ex bona fide nititur, ad perfidiam referatur, d. c. 2. §. sane. Et propterea non obstat, quod regulariter secus obrineat in aliis contractibus, l. 2. §. 3. D. de compensat.

3. Cum autem depositum regulariter contrahatur gratia solius deponentis, ideo depositarius tenetur prestare dolum, l. Contractus 23. D. de regulis Juris: etiam si pactus esset, de dolo teneatur, quia eiusmodi pactum contractum est & bonae fidei, in omnibus contractibus requiritur, d. l. Contractus, & bonis moribus, l. 1. §. si convenit D. hoc est. Absente vero bona fides tunc praesumitur, si v. g. rebus eius salvis depositas res amiseris, d. cap. 2. Potest tamen dolo praetentus, etiam admissus, pacto remitti ab eo,

cujus interest, quia hic periculum non est, ne depositarius invitetur ad peccandum in rem depositam, ut in priori casu.

Tenetur etiam de lata culpa, quae est, non intelligere, quod omnes intelligunt, l. Lata culpa 223. D. de verborum signif. Ut si aperto ostio, ubi res est deposita, domum deserat, quia, ut Paulus J. C. ait in l. Magna negligentia 26. D. de verb. signif. magna negligentia culpa est, magna culpa dolo est. Non quod lata culpa sit verus dolo, sed quia in Jure comparatur dolo, l. 1. versic. sed et si D. Si mensur. & c.

4. De culpa levi ac levissima depositarius non tenetur, quia depositum regulariter gratia deponentis, non depositarii, contrahitur, d. l. Contractus D. De R. I. Dico, regulariter, quia certis casibus etiam de levissima vel levi culpa tenetur, contra depositi naturam. Nam primum si aliquid mercedis sibi dari pro custodia pactus sit, aut receperit quid, tenetur de levi culpa, d. c. 2. h. s. l. Si sit certo §. tunc videndum D. Commodati, quia tam non deponentis tantum, sed & depositarii gratia contrahitur, de levissima tamen culpa non tenetur. Secundum, si se ultrò deposito obtulerit, d. c. 2. l. 1. §. si sit D. eod. Tertio, si convenerit inter deponentem & depositarium, ut hic de levi ac levissima culpa teneatur, quia pacta dant legem contractibus. Quarto, si sit in mora restituendi depositum, licet fortuito casu res perierit, d. c. 2. Alias casum fortuitum nunquam praestat depositarius, nisi id convenerit, d. c. 2. §. d. l. 1. §. si convenit, D. eod.

De deposito apud Clericum, si forte dolo aut culpa ejus perierit res, vel deterior reddita fuerit, non tenetur Ecclesia cui Clericus depositarius servit, sed ipse Clericus: sicut nec de mutuo, quod Clerico datum fuerit, nisi quatenus probatur in Ecclesiae utilitatem versum, c. 1. hoc est parvulus, in f. De fidejussorib. ne hoc casu Ecclesia locupletior fiat cum alterius injuria, l. Nam hoc natura D. De condit. indeb. Alias delictum personae non debet redundare in damnum Ecclesiae, c. C. venerabilis §. licet autem sup. De except. arg. c. 1. & ibi Glos. in v. facturam de prescrip. c. Si Episcopum xvi. qu. 6.

5. Ex deposito duae similiter oriuntur actiones, directa & contraria. Directa est, quae datur depositori, vel ejus haeredi, adversus depositarium, vel ejus haeredem, ad repetendam rem de-

positi.

positam, vel ejus æstimationem, vel damnum, vel quid simile. Et hæc rursus est vel civilis, bonæ fidei, rei persecutoria & perpetua; vel Prætoria, Welenb. *ad D. hoc tit.* Contraria datur depositario, adversus depositorem, ad repetenda impendia in rei depositæ, custodiam facta Welenb. *d. loco.*

TITULUS XVII.

De Emptione & Venditione.

§. I. Quid sit Emptio - Venditio, & requisita ad eam.

1. *Frequentia & utilitas hujus contractus.*
2. *Definitio & requisita ad hunc contractum.*
3. *Cur solo consensu contrahi dicatur.*
4. *De emptione-venditione scripto contracta.*
5. *In quibus à permutatione differat.*

Visum est de contractibus nonnullis, quæ incutuntur, & alterius partis tantum gratiâ: deinceps videndum est de contractibus, qui consensu & utriusque partis causâ contrahuntur. * I. Et in primis de emptione-venditione: quia is præ cæteris contractibus & frequentior est & utilior: nam lex XII. Tab. emptionis nomine omnem alienationem complexa fuit, *l. Statu liberi D. De statu liberi*; & veteres emptionis ac venditionis nomine promiscuè utebantur, *l. Veteres 19. D. De actionibus empti*; & ibi Gothof. omnisque hodie mercatus præcipuè emptione & venditione sustinetur.

Licet autem hic contractus sit unicus, tamen diversâ consideratione duplex nomen sortitus est: nam respectu eementis dicitur Emptio respectu vendentis Venditio nuncupatur.

2. Emptio-venditio igitur est contractus Juris gentium, nominatus, bonæ fidei, de re pro certo pretio habenda. Ad cuius substantiam tria hæc requiruntur. Primum, Res, quæ veneat sive illa nunc existat, sive futura sit, ut fructus nascituri; sive etiam solum sit spes futuram

esse: nam sine re, quæ veneat, nec emptio, nec venditio intelligi potest, inquit Pomponius *l. Nec emptio D. h. r.* Secundò Pretium: nam & sine pretio nulla est emptio-venditio, *l. Intra partem 1. D. eod.* Et hoc consistere in pecunia debet numerata, §. *retium Instit. eod.* Tertio, Ut in rem & pretium venditor & emptor confectiant, verè non simulatè, *c. Ad nostram 5. h. r.* quia plus valet, quod agitur, quam quòd simulatè concipitur, *toto tit. Cod. Plus valore quid agitur*, &c. Interdum & acta intervenit in hoc tractu, daturque vel in signum celebrari contractus, *l. Quod sapè 35. D. De contrah. empti.* aut inchoari, postmodum perficendi: qua de re vide Welenb. *D. ad h. r.*

Cæterum licet ad emptionis-venditionis substantiam requiratur res, ut diximus, rectè nihilominus solo consensu contrahi dicitur, quia non est necesse, ut ad ejus substantiam & perfectionem interveniat rei traditio, aut verba, aut litteræ, sed mox atque de re ac pretio coarcescit, etiamsi non tradatur res, contractus hic accipit perfectionem suam, quoad vim scilicet obliganti & actionem producendi, quia tunc efficax nascitur obligatio & actio, nec potest alter, altero inuito, ab emptione discedere, *l. De contractu Cod. De resind. vendit.* omnique periculum ac commodum, quod rei venditæ accidit, ad emptorem pertinet, cum re non tradita.

4. Aliud dicendum, si placuerit emptionem fieri in scriptis, ut plerumque fieri solet in emptionibus rerum immobilium: tunc enim non antè perfecta censetur, quam instrumentum emptionis fuerit omnibus numeris suis absolutum, §. *1. Instit. eod.*

5. Ex prædictis facile fuerit distinguere emptionem & venditionem à permutatione: nam in emptione res pro pecunia, in permutatione res pro re datur: in illa ex sola conventionione seu consensu nascitur obligatio, in hac non nisi re tradita: in illa venditor tantum tenetur ad possessionem tradendam, in hac permutator ad dominium transferendum: illa potest consistere in traditione rei alienæ, non item hæc, prout ista pateat *ex l. 1. D. De verum gerimus.*